

แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน

นางสาวมานิกา กาญจนพิศาล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-2420-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

APPROACH TO SETTLE THE STRATEGIES FOR SUPPORT THE QUALITY OF TV PROGRAM
FOR KID AND YOUTH

Miss Chanika Kanjanapisan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Communication Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-2420-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ
สำหรับเด็กและเยาวชน

โดย

นางสาว ฌานิกา กาญจนพิศาล

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

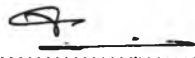
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

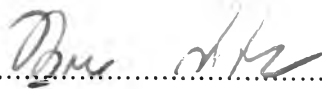

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ)

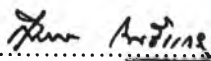
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว)

ฉานิกา กาญจนพิศาล :แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน. Approach to settle the strategies for support the quality of TV program for kid and youth อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 135 หน้า. ISBN 974-14-2420-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายและวิธีการที่ภาครัฐกำหนดเป็นแนวทางเพื่อการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน และวิเคราะห์ศักยภาพแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ของภาครัฐในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องแบบเจาะลึก และการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน

ผลวิจัยสรุปได้ว่า นโยบายและวิธีการที่รัฐกำหนดไว้เป็นแนวทางในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน มี 4 แนวทาง คือ 1)นโยบายและวิธีการส่งเสริมด้านการจัดหาช่องทางและจัดหาเวลาในการออกอากาศให้รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน 2)นโยบายและวิธีการส่งเสริมด้านมาตรฐานรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน 3)นโยบายและวิธีการส่งเสริมด้านเงินทุนในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน 4)นโยบายและวิธีการส่งเสริมด้านการรู้เท่าทันสื่อของเด็กและเยาวชน

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นพบว่า รัฐได้รับความร่วมมือจากสถานีโทรทัศน์ในการจัดสรรเวลาออกอากาศ สำหรับโครงการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ ETV ยังมีขีดจำกัดบางประการ ส่วนเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชนยังขาดความชัดเจน นอกจากนี้ด้านเงินทุนสนับสนุนผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ยังมีอยู่จำกัด สุดท้ายการพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อกำลังอยู่ในขั้นดำเนินการโครงการทดลอง

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....ฉานิกา กาญจนพิศาล.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

#4585077028 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: CHILDREN'S TELEVISION PROGRAM/ GOVERNMENT POLICY/ STRATEGIES/ YOUTH

CHANIKA KANJANAPISAN: APPROACH TO SETTLE THE STRATEGIES FOR SUPPORT THE QUALITY OF TV PROGRAM FOR KID AND YOUTH. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KWANRUEN KITIWAT, 135 pp. ISBN -974-14 -2420-5.

The objectives of this research are to study the government policy and method which are settle to be an approach for supporting TV program for kid and youth And second, to analyze the government potentiality for supporting the quality of TV program for kid and youth. Basically, this is a qualitative research using in-depth Interview and doing document analysis, the government policy for supporting the quality of TV program for kid and youth

The study can be indicated that there are 4 categories of approach to settle the strategies for support the quality of TV program for kid and youth :1)The policy and method for supporting On-Air Time and channel for TV program for kid and youth 2) The policy and method for supporting the standard of TV program for kid and youth 3)The policy and method of funding for kid and youth TV program production 4)The policy and method for Media literacy of kid and youth.

Anyway, it is found that the government obtain co-operation from broadcast television in time allocation. About the formulated project of ETV still have some of limitation. The criteria of standard for kid and youth TV programs were still unclear. While the funds for such program producers was still insufficient. Finally, the media literacy development project was under the process.

Department ..Mass Communication.....Student's signature.....*Chanika Kanjanapisan*
Field of study..Mass Communication.....Advisor's signature.....*Kwanruen Kitiwat*
Academic year 2005

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว ที่ได้กรุณาช่วยให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงงานวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการสื่อสารมวลชนทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ทำให้ก่อเกิดเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ที่ให้การสัมภาษณ์ และผู้ที่ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลที่มีค่ายิ่งแก่การทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ได้ให้กำลังใจ ขอขอบคุณกราฟ ขอขอบคุณญาติสนิท ขอขอบคุณเบน พี่ต๊องที่ช่วยกันทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณนัท เจี๊ยบ อู๋ ฝน จำมอส เอ้ และเพื่อนๆ MC12 ทุกคน ขอขอบคุณเบิร์ตที่ช่วยมาทำคอมให้เวลามีปัญหา ขอขอบคุณเพื่อนๆ ดักแด่ 13 เพื่อน ๆ คณะเศรษฐศาสตร์ เพื่อน ๆ ราชนี ขอขอบคุณครอบครัวโยธิน และทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความมานะพยายาม ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหาการวิจัย.....	14
1.3 วัตถุประสงค์.....	14
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	14
1.5 ข้อสันนิษฐาน.....	14
1.6 นิยามศัพท์.....	15
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.1 แนวคิดเรื่องรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก.....	16
2.2 แนวคิดด้านการดำเนินธุรกิจรายการโทรทัศน์.....	22
2.3 แนวคิดพื้นฐานของสื่อสาธารณะ.....	24
2.4 แนวคิดเรื่องบทบาทของภาครัฐในการปกป้องและสนับสนุนธุรกิจโทรทัศน์..	27
2.5 แนวคิดเรื่องนโยบายภาครัฐในการสนับสนุนและคุ้มครองธุรกิจโทรทัศน์.....	30
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	37
	3.1 แหล่งข้อมูล.....	37
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
	3.4 การนำเสนอข้อมูล.....	42
4	นโยบายและวิธีการที่ภาครัฐกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ สำหรับเด็กและเยาวชน.....	43
	4.1 นโยบายและวิธีการด้านการจัดหาช่องทางและจัดหาเวลาในการ ออกอากาศให้รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน.....	59
	4.2 นโยบายและวิธีการส่งเสริมมาตรฐานการผลิตรายการโทรทัศน์ สำหรับเด็กและเยาวชน.....	62
	4.3 นโยบายและวิธีการส่งเสริมด้านเงินทุนในการผลิตรายการโทรทัศน์ สำหรับเด็ก.....	64
	4.4 นโยบายและการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรู้เท่าทันสื่อ.....	65
5	ศักยภาพของแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มี คุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน.....	71
	5.1 ศักยภาพของแนวทางทางด้านช่องทางและเวลาในการออกอากาศ.....	81
	5.2 ศักยภาพของแนวทางทางด้านส่งเสริมการผลิตรายการโทรทัศน์ สำหรับเด็กและเยาวชน.....	91
	5.3 ศักยภาพของแนวทางด้านการสนับสนุนเงินทุนในการผลิตรายการโทรทัศน์	100
	5.4 ศักยภาพของแนวทางในการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรู้เท่าทันสื่อ	119
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	125
	6.1 สรุปผลการวิจัย.....	126
	6.2 อภิปรายผล.....	131
	6.3 ข้อเสนอแนะ.....	132

รายการอ้างอิง.....	134
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	136

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 1.1	แสดงการใช้สื่อของหน่วยงานภาครัฐในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจให้เห็นถึงโทษของยาเสพติดและสร้างภูมิคุ้มกัน แก่เยาวชน	11
ตารางที่ 2.1	แสดงการเปรียบเทียบปรัชญาพื้นฐานระหว่างสื่อสาธารณะและสื่อเชิง พาณิชย์ทั้ง 3 ด้าน	25
ตารางที่ 4.1	แสดงนโยบายและวิธีการส่งเสริมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน	66
ตารางที่ 5.1	แสดงข้อดีและอุปสรรคระหว่าง สทท. 11 กับ ETV	80
ตารางที่ 5.2	แสดงรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชนที่ออกอากาศเดือนมกราคม 2549	85
ตารางที่ 5.3	แสดงสัดส่วนรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเปรียบเทียบกับเวลาออกอากาศ ทั้งหมด	89
ตารางที่ 5.4	แสดงรอบโครงการสร้างเสริมสุขภาพในแต่ละปีที่ สสส. ให้การสนับสนุน	103
ตารางที่ 5.5	แสดงการเปรียบเทียบการสนับสนุนจากกองทุนของ สยช. และ สสส.	109
ตารางที่ 5.6	แสดงศักยภาพของแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การสนับสนุนรายการ โทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน	121
ตารางที่ 6.1	แสดงขีดความสามารถและขีดจำกัดของภาครัฐในการส่งเสริมรายการ โทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน	127